ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

20 06 2022 ел Яр Чаллы № 1798

«2022-2024 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасын раслау турында» Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2022 елның 4 мартындагы 586 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Тукай муниципаль районы халкы арасында наркотиклар куллануны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча эшне оештыру максатында, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр турында» 1998 елның 8 январендагы 3-ФЗ номерлы Федераль закон (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән), Россия Федерациясе Президентының 2020 елның 23 ноябрендәге 733 номерлы Указы, «Наркомания һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 22 статьясы, «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрендәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. «2022-2024 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасын раслау турында» Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2022 елның 4 мартындагы 586 номерлы карарына үзгәрешләр кертергә: «2022-2024 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район программасының «Программа паспорты» бүлеген кушымта нигезендә яңа редакциядә бәян итәргә.
2. Әлеге карарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Җитәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары И.Ш. Бариевка йөкләргә.

Башкарма комитет Җитәкчесе А.Р. Хәбибуллин

Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2022 елның ____________ ________ номерлы карарына кушымта

«2022 - 2024 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасы

Яр Чаллы – 2022

ЭЧТӘЛЕГЕ

1. Программа паспорты

2. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

3. Программаның максаты

4. Программаның бурычлары

5. Программаны тормышка ашыру вакыты

6. Программаны финанс белән тәэмин итү

7. Гамәлгә ашыру еллары буенча планлы күрсәткечләрне расшифровкалау белән программаның максатчан күрсәткечләре исемлеге

8. Көтелгән нәтиҗәләр

9. 2019 - 2021 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау буенча район комплекслы программасын гамәлгә ашыру чаралары

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2022 - 2024 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау» район комплекслы программасы (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр Россия Федерациясенең наркотикларга каршы дәүләт сәясәте стратегиясен раслау турында» 2020 елның 23 ноябрендәге 733 номерлы Указы; «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2014 елның 23 июлендәге 63-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 29 октябрендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы; «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрендәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы
Программаның дәүләт заказчысы	Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләүче	Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге һәм наркотик чараларны куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча район комиссиясе
Программаны төп башкаручылар	Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге; Тукай муниципаль районы мәгариф идарәсе; Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлеге (килешү буенча); Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Тукай муниципаль районында социаль яклау бүлеге (килешү буенча); «Үзәк район хастаханәсе» ДАССУ (наркология кабинеты) (килешү буенча); Якты юл» («Светлый путь») район газетасы (килешү буенча); Яр Чаллы шәһәре халыкны эш белән тәэмин итү үзәгенең Тукай муниципаль районы буенча филиалы (килешү буенча); Татарстан Республикасы хәрби комиссариатының Яр Чаллы шәһәре Комсомол районы һәм Тукай муниципаль районы буенча бүлеге (килешү буенча); Учреждениеләр, оешмалар, фондлар, иҗтимагый берләшмәләр (килешү буенча)
Программаның төп максаты	Тукай муниципаль районы территориясендә наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору, наркотик һәм психотроп матдәләр куллану һәм тарату белән бәйле хокук бозуларны профилактикалау

Программаның бурычлары һәм мөһим күрсәткечләре	1. Наркотикларга каршы профилактик эшчәнлеккә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, социаль тәэмин итү, хокук саклау системасы учреждениеләрен һ.б. җәлеп итү. 2. Наркотикларга бәйле кешеләргә дәвалау һәм реабилитация ярдәме, туганнары һәм наркотикларга бәйле кешеләр белән социаль-психологик эш системасын камилләштерү. 3. Наркотик чараларны куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча хокук саклау органнарының хезмәттәшлеге системасын камилләштерү. 4. Халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллануга тискәре караш булдыру. 5. Балаларны һәм яшьләрне төрле түгәрәкләргә, физик культура һәм спорт белән системалы шөгыльләнүгә җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү. 6. Бай рухи-әхлакый, физик яктан алга киткән шәхес формалаштыру
Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре исемлеге	- Күрсәтелгән категориянең гомуми санында Программа һәм профилактик чараларга җәлеп ителгән 14 яшьтән алып 30 яшькә кадәрге яшүсмерләр һәм яшьләрнең чагыштырма зурлыгы; - Диспансер һәм профилактик исәптә торучы затлар саны; - Сәламәт яшәү рәвешен алып баруга һәм наркотиклар һәм психоактив матдәләр куллануга тискәре мөнәсәбәткә юнәлдерелгән чаралар саны
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары	Программаны финанслауның гомуми күләме районның җирле бюджетыннан 907 500 сум тәшкил итә. шул исәптән, еллар буенча: 2022 ел - 302 500 сум; 2023 ел - 302 500 сум; 2024 ел - 302 500 сум. Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм тиешле елга һәм план чорына бюджет проектын формалаштырганда, ел саен төгәлләштерелергә тиеш
Программаны тормышка ашыру вакыты	2022-2024 еллар.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән һәм соңгы нәтиҗәләре	Балалар һәм яшьләр тарафыннан социаль үз-үзеңне тоту күнекмәләрен алу, психоактив матдәләрне куллануны мотивацияләү дәрәҗәсен киметү; Һөнәри юнәлеш бирү, физик культура белән шөгыльләнү, балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру өчен шартлар тудыру; Район халкын спорт секцияләренә һәм техник берләшмәләргә җәлеп итү, сәламәт яшәү рәвешенә тарту; Җинаятьчелек дәрәҗәсе киму; Педагогларның балалар, шул исәптән хавеф төркемендәгеләр белән, эшләүгә психологик-педагогик әзерлек дәрәҗәсен күтәрү; Наркомания проблемасына җәмәгатьчелек һәм төрле оешмаларның игътибарын җәлеп итү
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тоту	Туай муниципаль районы Башкарма комитеты

укучылары арасында (346 кеше) наркотик матдәләр куллануны ачыклау буенча тест үткәрелде (2018 елның октябрь - ноябрь айларында);

- район газетасында наркотик матдәләр, тәмәке тарту һәм алкоголь куллануның зыяны турында мәкаләләр басылды;

- Тукай районы халкы арасында вакытлы медицина тикшерүләре, машина йөртү таныклыгын алу, эшкә урнашканда психиатр-нарколог кабинетында карау узганда алкоголь, наркотиклар һәм тәмәке тартуның зыяны турында профилактик әңгәмәләр үткәрелә;

- балигъ булмаганнар эшләре комиссиясе һәм муниципаль ведомствоара социаль-тернәкләндерү консилиумы составында имин булмаган гаиләләргә ай саен өйгә чыгып йөрүләр гамәлгә ашырыла;

- наркологта исәптә торучы кешеләргә даими рәвештә наркотик матдәләр куллануга тест үткәрелә, бу алга таба наркотик препаратларны куллануны тоткарлаучы һәм алга таба ремиссия чоры җитүгә фактор булып тора.

Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлегенең шәхси составы тарафыннан районда яшәүчеләр тарафыннан наркотик һәм психотроп матдәләр куллану фактларын профилактикалауга һәм булдырмауга юнәлдерелгән профилактик һәм оператив - эзләү чаралары, шулай ук район торак пунктларында наркопритоннар барлыкка килүне булдырмау буенча чаралар үткәрелә.

Районда наркотиклар белән ситуацияне контрольдә тотуны тәэмин итү һәм наркотиклар белән бәйле җинаятьчелеккә каршы көрәш өлкәсендә бурычларны уңышлы хәл итү максатыннан, Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлеге тарафыннан район торак пунктларында наркотик кулланучыларны һәм законсыз таратучыларны ачыклау буенча оператив-профилактик чаралар үткәрелә.

Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлеге хезмәт күрсәткән территориядә барлыгы 19 наркотиклар белән бәйле җинаять теркәлгән (АППГ-20), 10 җинаять тикшерелгән (АППГ-11), 6 туктатылган (АППГ-9), җинаять ачылышы 62,5% тәшкил иткән (АППГ-55 %).

Барлыгы (шартлы булеп бирелгәнне исәпкә алмыйча) 13 наркотик җинаяте (АППГ - 11), наркотиклар сату белән бәйле 4 җинаять теркәлгән (АППГ-2), тикшерү - 100 %.

«Мәк-2021» операциясе барышында бүлекнең шәхси составы тарафыннан Тукай районы территориясендә кыргый киндерне юк итүнең 3 очрагы теркәлде. Йолкып ыргыту, чабу, авыл хуҗалыгы техникасы белән сөрү юлы белән барлыгы 81 куак юк ителде, РФ КоАП 6.8 ст. буенча 1 административ хокук бозу ачыкланды.

Район территориясендә наркотик матдәләр куллану һәм сату белән шөгыльләнүче затларны ачыклау максатыннан, бүлек хезмәткәрләре тарафыннан даими рәвештә наркотиклар белән бәйле ситуациягә мониторинг үткәрелә, шул ук вакытта Тукай районы үзәк хастаханәсе һәм Яр Чаллы шәһәре наркология диспансеры мәгълүматлары кулланыла. Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлеге Яр Чаллы шәһәре наркология диспансеры белән берлектә ай саен наркотикларны табиб билгеләвеннән башка куллану фактын тикшерү өчен китерелә торган затлар буенча тикшерүләр үткәрә. 2021 ел нәтиҗәләре буенча 44 наркотик исереклеккә тикшерү үткәрелгән, аларның 26сы – Тукай районында, 18е - башка район һәм шәһәрләрдә яшәүчеләр.

2021 елда район территориясендә наркотик матдәләрне артык куллану белән бәйле үлем очраклары теркәлмәгән.

Ай саен, наркология кабинетында исәпкә куелган затларны ачыклау һәм алга таба әлеге затлар белән профилактик чаралар үткәрү максаты белән, әлеге өлештә Тукай районы үзәк хастаханәсе наркология кабинеты, Яр Чаллы шәһәре наркология диспансеры белән чагыштыру үткәрелә.

Район мәктәпләренең педагогик составы белән укучыларга хокукый белем бирү мәсьәләләрендә үзара хезмәттәшлек алып барыла. Балигъ булмаганнар эшләре бүлеге

хезмәткәрләре укучыларга һәм аларның ата-аналарына наркотик матдәләр куллануның зарарлы нәтиҗәләре, шулай ук әлеге өлкәдәге җинаятьләр өчен җинаять җаваплылыгы турында даими рәвештә мәгълүмат җиткерәләр.

«Мәк» оператив-профилактик чарасы, шулай ук «Үлем белән кайда сатуларын хәбәр ит!» акиясе турында район массакүләм мәгълүмат чараларында, шул исәптән «Якты юл» («Светлый путь») район газетасында, шулай ук Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча бүлегенең интернет - порталында урнаштырылган.

Наркотикларга бәйле кешеләрне реабилитацияләү һәм ресоциализацияләү буенча хезмәт күрсәтүче дәүләтнеке булмаган оешмалар белән хезмәттәшлек итү, аларның эшчәнлеге турында оператив мәгълүмат алу, шулай ук хокук бозуларны кисәтү, реабилитантларны законсыз тоту фактларын ачыклау, эзләнүдә булган затларны ачыклау максатыннан, Тукай муниципаль районы территориясендә урнашкан тернәкләндерү үзәкләре буенча тиешле эш алып барыла.

Тернәкләндерү үзәкләрендә хокук бозуларны кисәтү, реабилитантларны законсыз тоту фактларын ачыклау, эзләнүдә булган затларны ачыклау максатыннан, ай саен профилактик чаралар үткәрелә.

Хисап чорында үзәк хезмәткәрләре тарафыннан гамәлдәге законнарны бозу очраклары ачыкланмады.

Барлыкка килгән хәлне анализлаудан, аның якын киләчәккә үсешен фаразлаудан чыгып, социаль, медицина, профилактик, хокукый һәм оештыру характерындагы координацияләнгән чаралар комплексын күздә тоткан «2022-2023 елларга Тукай муниципаль районында наркоманияне профилактикалау буенча комплекслы район программасы»н тормышка ашыру зарурлыгы күзгә күренеп тора.

Наркоманиягә каршы көрәш проблемасын хәл итү бер финанс елы чикләрендә генә мөмкин түгел, чөнки озак вакытлы социаль характердагы күп санлы чаралар үткәрү күздә тотыла: наркоманиягә каршы көрәшнең яңа методикаларын һәм технологияләрен эшләү, наркомания белән авыручы затларны дәвалау һәм тернәкләндерү. Программа өч еллык чорга исәпләнгән, аны озайтырга мөмкин.

Әлеге программа төп башкаручылар тәкъдимнәренә таянып әзерләнгән. Программа ведомствоара характерда, ул анда катнашучыларның гамәлләрен алга таба координацияләүгә юнәлдерелгән, наркотик чараларны, психотроп матдәләрне куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы бердәм стратегия үткәрүгә, аны башкаручыларның җаваплылыгын күтәрүгә ярдәм итәргә тиеш.

II. Программаның максаты

Тукай муниципаль районы территориясендә наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору, наркотик һәм психотроп матдәләр куллану һәм тарату белән бәйле хокук бозуларны профилактикалау.

III. Программаның бурычлары

1. Наркотикларга каршы профилактик эшчәнлеккә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, социаль тәэмин итү, хокук саклау системасы учреждениеләрен һ.б. җәлеп итү.
2. Наркотикларга бәйле кешеләрне дәвалау һәм тернәкләндерү системасын камилләштерү, туганнары һәм наркотикларга бәйле кешеләр белән социаль-психологик эш алып бару.
3. Хокук саклау органнарының наркотик чараларны куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы тору буенча хезмәттәшлеге системасын камилләштерү.
4. Халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллануга тискәре караш булдыру.
5. Балаларны һәм яшьләрне төрле түгәрәкләргә, физик культура һәм спорт белән системалы шөгыльләнүгә җәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү.
6. Бай рухи-әхлакый, физик яктан алга киткән шәхес формалаштыру.
7. Наркотикларга каршы эшчәнлекне оештыру, норматив-хокукый һәм методик тәэмин итүне камилләштерү.

IV. Программаны тормышка ашыру вакыты

Программа 2022-2024 елларда тормышка ашырыла.

V. Программаны финанс белән тәэмин итү

Районның җирле бюджеты хисабына программаны финанслауның гомуми күләме 2 557 500 сум тәшкил итә.

Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм тиешле елга һәм план чорына бюджет проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Республика, федераль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаклардан средстволар ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.

VI. Гамәлгә ашыру еллары буенча планлы күрсәткечләрне расшифровкалау белән программаның максатчан күрсәткечләре исемлеге

№ ,,,,,,	Критерийларның исеме	Үлчәү берәмлеге	2022 ел	2023 ел	2024 ел
1	Күрсәтелгән категориянең гомуми санында Программа һәм профилактик чараларга җәлеп ителгән 14 яшьтән алып 30 яшькә кадәрге яшүсмерләр һәм яшьләрнең чагыштырма зурлыгы	%	35	37	40
2	Диспансер һәм профилактик исәптә торучы затлар саны	кеше	69	68	67
3	Сәламәт яшәү рәвешен алып баруга һәм наркотиклар һәм психоактив матдәләр куллануга тискәре мөнәсәбәткә юнәлдерелгән чаралар саны	берәмлек	170	170	170

VII. Фаразланган нәтиҗәләр

1. Балалар һәм яшьләр тарафыннан социаль үз-үзеңне тоту күнекмәләрен алу, психоактив матдәләр куллануны мотивацияләү дәрәҗәсен киметү;
2. Наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле җинаятьчелек дәрәҗәсенең кимүе.
3. Педагогларның балалар, шул исәптән хавеф төркемендәгеләр белән, эшләүгә психологик-педагогик әзерлек дәрәҗәсен күтәрү.
4. Наркомания проблемасына җәмәгатьчелек һәм төрле оешмаларның игътибарын җәлеп итү.
5. Һөнәри юнәлеш бирү, физик культура белән шөгыльләнү, балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру сыйфатын арттыру.